

HUNTING GROUPS AND SUB-GROUPS IN BRĂILA COUNTY

Sorin Geacu

Received: 24.09.2007 / Accepted: 11.10.2007

Abstract: A knowledge of animal communities has both a scientific and practical importance. Brăila County was divided into hunting groups and sub-groups in terms of the number of specimens observed on the hunting funds in 1969 and 2003. The groups and sub-groups delimited then have in time evolved into autochthonous but also colonised species. The dynamics of animal populations is influenced by human intervention into the geographical landscape. From four groups with two sub-groups noticed in 1969, a number of six groups and seven sub-groups were distinguished in 2003. Hunting species represent an important faunistic and zoogeographical component of the natural capital.

Keywords: Brăila County, faunistic elements, hunting, hunting groups, sub-groups

Introducere:

Cunoașterea comunităților animale are importanță nu numai științifică, dar și practică. Pentru numeroase grupe, greutăți în observarea lor dar și în prinderea exemplarelor au limitat aplicarea metodelor cantitative.

Pentru unele specii importante din punct de vedere ecologic, dar și economic, estimările numerice realizate anual prin diferite metode, permit evidențierea importanței acestora în strânsă legătură atât cu aspectul dinamic, dar și geografic (de regionare faunistică).

În România, hărți cinegetice complexe s-au publicat doar pentru fosta regiune Oradea (Popescu 1959), dar și pentru Oltenia (Drugescu 1969) și Banat (Bunescu și Drugescu 1970).

Lucrarea noastră a avut în vedere teritoriul județului Brăila, care a fost împărțit

în grupe și subgrupe cinegetice, luându-se în considerare numărul de exemplare observate în primăverile anilor 1969 și 2003 pe fondurile de vânătoare. Pentru habitatele animalelor de interes vânătoresc, acestea sunt o consecință a factorilor geografici. În continuare vom realiza o caracterizare geografică a acestui județ.

Rezultate și discuții:

Caracterizare geografică

Situat în sud-estul țării, județul Brăila are o suprafață totală de 4766 km², fiind unul din cele mai mici județe, deținând abia 2% din suprafața României.

Geomorfologic, 58% din suprafața județului este reprezentată de subunități ale Câmpiei Române, iar 42% de lunci, altitudinea maximă (53 m) aflându-se la sud de satul Cireșu.

La sud de valea Călmățuiului (afluent al Dunării), se află Bărăganul Central (extins în sud până la valea Ialomiței), numit și Câmpia

Sorin Geacu: Academia Română, Institutul de Geografie, Str. Dimitrie Racoviță nr. 12, sector 2, 023993, București.

Călmățuiului. Pe dreapta văii Călmățuiului se află nisipuri eoliene dunificate, fixate. Totodată aici se întâlnesc și numeroase depresiuni de tasare (crovuri), cu deosebire în arealul Dudești-Roșiori-Ciocile (în unele din acestea fiind cantonate lacuri cu regim semipermanent).

În Bărăganul de nord (Câmpia Brăilei) situat între valea Călmățuiului (în sud) și luncile Buzău-Siret (în nord) și a Dunării (în est), s-au deosebit următoarele subunități de relief: Câmpul Viziru în sud-est, Câmpul Movila Miresii în partea centrală, Câmpul Mircea Vodă în vest și Câmpul Râmnicelu-Romanu în extremitatea de nord (acesta din urmă ceva mai vălurit). Altitudinile sunt mai reduse în est (20-25 m) și mai ridicate în vest (35-40 m), iar grosimea loessului variază între 2 și 7 m (2 m la Movila Miresii, 5 m la Unirea și Viziru, 6 m la Oprișenești și Lanurile, 7 m la Urleasca). Contactul Câmpiei Brăilei cu lunca Buzău-Siret, se face printr-un abrupt de 5-20 m (20 m în dreptul satului sugestiv numit Muceha).

În lunca Dunării, reprezentativă este Balta Brăilei (96000 ha) extinsă integral între limitele acestui județ între brațele Măcin sau Dunărea Veche (în est) și Cremenea (în vest). Are circa 60 km lungime și 20 km lățime, altitudinea ei scăzând ușor de la sud spre nord. Înaintea acțiunilor de îndiguire și desecare demarate în anul 1964, Balta Brăilei cuprindea un original complex de lacuri, gârle, brațe părăsite, grinduri fluviatile în lungul brațelor principale și privalelor etc. În 1964, numărul lacurilor era de circa 200 în suprafață totală de 16750 ha, cele mai mari fiind Șerbanul (2568 ha) și Ulmul (1000 ha). În acel an, utilizarea terenului în Balta Brăilei era următoarea: lacuri, bălți și vegetație stuficolă – 49,9%, păduri – 20,6%, terenuri arabile – 18% și pășuni – 11,5%. Ulterior, în intervalul 1964-1970, Balta Brăilei a fost supusă unor lucrări complexe de îndiguire, desecare, defrișare și destufizare, astfel că, până azi, s-a mai păstrat doar o porțiune din vechea „Baltă”, în partea de vest și sud-vest a acesteia. O mică parte, în 1979, a fost declarată rezervație naturală de către fostul Consiliu Popular al

județului Brăila, areal care, extins, din anul 2000 constituie „Parcul Natural Balta Mică a Brăilei” în suprafață de 17529 ha, delimitat oficial prin Hotărârea Guvernului României nr. 230 din 4 martie 2003, cu o mare diversitate a habitatelor. Restul sunt terenuri agricole (72400 ha) cu peste 1500 km canale de irigații și drenaj.

Lunca Siretului din nordul județului ajunge și la 20 km lățime, și, deși îndiguită de mulți ani, ea a fost totuși afectată de inundații, ca de exemplu cele din anii 1970 și 2005 (cu repercursiuni asupra faunei).

Amenajată a fost și lunca Buzăului din nord-vestul județului. În partea de sud, lunca Călmățuiului are caracter asimetric (malul drept fiind mai înalt cu 3-6 m față de cel stâng). În zona Galbeni-Jirlău este o mică porțiune a Câmpiei Râmnicului.

Climatic, județul Brăila se află în regiunea temperat-continentală cu influențe de ariditate.

După datele de înregistrare de la stațiile meteorologice Brăila (6 m alt.), Viziru (20 m alt.) și Făurei (54 m alt.), radiația solară globală medie anuală variază între 123,3 kcal/cm² la Făurei și 127,6 kcal/cm² la Viziru.

Temperatura medie anuală a aerului are valori de 10,3°C la Făurei, 10,4°C la Viziru și 11,1°C la Brăila. Cea mai redusă temperatură medie caracterizează luna ianuarie (-3,0°C la Făurei), iar cea mai ridicată luna iulie (23,1°C la Brăila). Amplitudinea termică medie anuală atinge 25,4°C la Făurei.

Temperatura maximă absolută a aerului pe teritoriul acestui județ a fost de 44,5°C fiind înregistrată la 10 august 1951 la fosta stație meteorologică de la ferma Ion Sion (azi Râmnicelu). Tot aici s-a înregistrat și minima termică absolută: -29,0°C pe 25 ianuarie 1942.

Numărul mediu anual al nopților geroase (temperatura minimă \leq -10°C) este de 16,9 la Făurei și 17,2 la Viziru, cel al zilelor de iarnă (temperatura maximă \leq 0°C) este de 30,5 la Viziru și 32,3 la Făurei, cel al zilelor de vară (temperatura maximă \geq 25°C) este de 103,8 la Viziru și 103,9 la Făurei, cel al

zilelor de tropicale (temperatura maximă $\geq 30^{\circ}\text{C}$) este de 33,8 la Făurei și 38 la Viziru, iar al nopților tropicale (temperatura minimă $\geq 20^{\circ}\text{C}$) este de 2,2 la Viziru și 2,5 la Făurei.

Temperatura medie la suprafața solului este de $12,3^{\circ}\text{C}$ la Făurei și $12,6^{\circ}\text{C}$ la Viziru.

Umezeala relativă medie anuală a aerului la Viziru este 77,0%, cu un maxim în decembrie (89,6%) și un minim în iulie (65,6%).

La Făurei, numărul mediu anual de zile cu cer senin este de 84,3, iar al celor cu cer acoperit de 88,7, restul zilelor anului fiind considerate ca noroase.

Durata medie anuală de strălucire a soarelui este de 2141 ore la Făurei și 2173,1 ore la Viziru.

Cea mai redusă cantitate medie anuală de precipitații atmosferice (395 mm) s-a înregistrat la postul pluviometric Bertești (23 m altitudine) în sud-estul județului. La Brăila, media este de 454,8 mm, la Viziru de 481,5 mm, la Făurei de 471,0 mm, la Bărăganul înregistrându-se cea mai mare cantitate (490,0 mm).

La Brăila, în semestrul cald (aprilie-septembrie), cad în medie 266,7 mm, iar în cel rece (octombrie-martie) - 188,1 mm. În timpul anului, în medie, cea mai mare cantitate (63,9 mm) cade în iunie, iar cea mai redusă (28,3 mm) în februarie.

Cele mai mari cantități maxime de precipitații înregistrate în 24 de ore pe teritoriul județului Brăila au fost de: 186,0 mm la 27 VIII 1966 la Unirea, 126,0 mm la 3 IX 1910 la Filii-Lișcoteanca, 117,7 mm la 13 IX 1899 la Viziru, 110,7 mm la 8 VI 1926 la Brăila și 106,0 mm la 5 IV 1951 la Colțea.

Cele mai mari cantități anuale de precipitații atmosferice căzute au fost de 700,2 mm în 1972 la Făurei, 712,8 mm la Viziru în 1897 și 863,8 mm la Brăila în 1966.

Grosimea medie anuală a stratului de zăpadă este de 1,5 cm la Viziru, 1,8 cm la Făurei și 3 cm la Brăila.

Direcțiile predominante ale vântului – în medii multianuale -, sunt nord și nord-est atât la Viziru (17%, respectiv 10,5%), cât și la Făurei (20,9% respectiv 14,4%). Valoarea

multianuală a calmului este de 36% la Făurei și 41,1% la Viziru. Cele mai mari viteze medii plurianuale le au, la Viziru, vânturile din direcțiile nord (5,7 m/s) și sud-vest (4,4 m/s), iar la Făurei, cele din direcțiile nord (6,2 m/s) și nord-est (4,9 m/s).

Data medie a primului îngheț este la 10 X la Viziru și 16 X la Făurei, iar a ultimului îngheț este la 14 IV la Făurei și 17 IV la Viziru, durata medie a intervalului fără îngheț fiind de 176 zile la Viziru și 185 zile la Făurei.

La stația meteorologică Făurei, numărul de zile cu brumă este de 21,4, al celor cu chiciură de 2,8, al celor cu polei de 3,9 iar al celor cu viscol de 7,8 zile.

Lungimea principalelor ape curgătoare pe teritoriul județului este următoarea: Dunărea (120 km), Buzău (125 km), Călmățui (84 km) și Siret (48 km). Din debitul mediu al Dunării ($6000 \text{ m}^3/\text{s}$), 67% se scurge pe brațul Cremenea și 33% pe Dunărea Veche. Siretul are un debit mediu de $184 \text{ m}^3/\text{s}$, Buzăul de $28 \text{ m}^3/\text{s}$, în timp ce Călmățuiul are numai $1,4 \text{ m}^3/\text{s}$.

În județul Brăila se află 35 lacuri, cele mai importante fiind: Balta Albă – 1012 ha, Jirlău – 890 ha, Amara – 600 ha, Blasova – 375 ha, Ianca – 322 ha, Plopu – 180 ha, Movila Miresii – 180 ha, Lacul Sărat – 39 ha și Lutul Alb – 32 ha.

În județ, vegetația primară a fost cea stepică, azi aproape integral înlocuită datorită activităților antropice în special cu agrosisteme. Și bogata vegetație din Balta Brăilei a fost mult modificată în urma amenajărilor din anii '60. De altfel, mecanizarea și chimizarea agriculturii au influențat fauna (prin zgomotul produs de mașinile agricole, reducerea posibilităților de cuibărire etc.).

Importanța pentru multe specii cinegetice o au pădurile, județul Brăila fiind însă unul din cele mai slab împădurite din țară (4,8% din suprafață). În structura fondului forestier predomină speciile moi (plop – 36%, salcie – 33%) și salcâmul (15%), celelalte având ponderi reduse. În afara pădurilor naturale, încă de acum un secol s-au împădurit câteva areale de sute de

hectare cu salcâm și stejar, creându-se păduri la Lacu Sărat, Bertești etc. Azi, cea mai mare parte a pădurilor județului sunt în luncile Dunării, Siretului și Buzăului. În Câmpia Bărăganului, cea mai întinsă este pădurea Viișoara alcătuită din salcâm (95%) și stejar (5%). Perdelele forestiere de protecție (pentru căi de comunicație ori alte obiective) create în anii 1920-1960 sunt utile faunei îndeosebi pentru adăpost și hrană.

Toate categoriile de acțiuni antropice exercitate de-a lungul timpului pe teritoriul acestui județ, au dus la următoarea structură a fondului funciar (% din suprafața totală, la începutul anului 2005): terenuri agricole 81,6% (73,3% teren arabil, 7% pășuni, 1% vii, 0,2% livezi, 0,1% fânețe), ape și bălți 6,4%, păduri 5,6% și alte terenuri 6,4%. Așezările cuprind 4 orașe, 40 de comune cu

140 de sate, care aveau la recensământul din 2002, un număr de 373174 locuitori, rezultând o densitate de 78,3 locuitori/km².

Un factor stresant pentru lumea animală sunt și transporturile, atât rutiere (1186 km drumuri publice, din care 261 km modernizați, 551 km cu îmbrăcămînți asfaltice, restul nemodernizați), dar și feroviare (184 km, din care 126 km dublu-electrificați).

Dintre toponimele cu importanță zoogeografică amintim: Movila Viezurilor la sud-est de Bertești, Movila Lupului la nord-vest de Surdila Găiseanca, Privalul Vidroiu lângă Stăncuța și Ostrovul Lupului la est de Tichilești.

În Tab. 1 este redată dinamica populațiilor unor specii de interes cinegetic, pe un interval de 34 de ani.

Tabelul nr. 1 Dinamica populațiilor unor specii de interes cinegetic în intervalul 1969-2003 (exemplare)

An/Specia	Iepure	Căprior	Vulpe	Dihor	Nevăstuică	Mistreț	Fazan	Potârniche
1969	29016	681	385	286	24	4	3050	1913
1978	24000	1700	120	300	300	140	*	*
2003	47517	1503	590	628	602	256	9436	2168

* Lipsă date.

Harta cinegetică a județului Brăila în anul 1969

Grupele și subgrupele cinegetice s-au constituit pe baza următoarelor specii: iepure, fazan, potârniche, căprior și mistreț, la care s-a făcut evaluarea în primăvara aceluiași an.

La nivelul anului 1969, erau pe teritoriul acestui județ un număr de 48 de fonduri de vânătoare, din care 9 ale Ocolului Silvic Brăila, 9 ale Ocolului Silvic Ianca și 30 ale AJVPS Brăila. Ca suprafață, cele mai întinse erau fondurile: Romanu (13700 ha), Cotu Lung (13700 ha) și Lișcoteanca (10900 ha), iar cel mai restrâns era fondul Valea Cănepii (6200 ha). Din totalul fondurilor, un număr de 16 nu aveau păduri. Clasificarea fondurilor pe categorii s-a realizat prin

calcularea numărului de exemplare (pe specii) care se găsesc pe suprafața fiecărui fond la 1000 ha, pe baza formulei utilizate de Bunescu și Drugescu (1970): nr. exemplare existente pe fondul de vânătoare x 1000 / suprafața totală a fondului (ha).

Anumite specii (considerate „specii de bază”) care sunt împreună pe mai multe fonduri alcătuiesc grupe cinegetice.

S-au luat în considerație principalele specii de vânat la care se face evaluarea numerică, astfel că pentru evidențierea grupelor respective s-a luat în considerație ponderea fiecărei specii.

Totodată în cadrul grupelor, pe anumite fonduri de vânătoare apar și alte specii (notate pe hartă folosindu-se inițiala speciei respective), ele formând subgrupe cinegetice în cadrul grupelor cinegetice mari.

Pentru a ilustra proporția cu care fiecare specie participă la constituirea grupelor și subgrupelor cinegetice am împărțit efectivele în 3 categorii (Tab. 2).

Tabelul nr. 2 Participarea numerică a speciilor la constituirea categoriilor*

Categoria/Specia	Număr de	exemplare	la 1000 ha
Iepure	<50	50-200	>200
Potârniche	<20	20-100	>100
Căprior	<5	5-30	>30
Fazan	<20	20-100	>100
Mistreț	<2	2-5	>5

*Această clasificare s-a făcut pe baza literaturii de specialitate.

Astfel, în cuprinsul județului Brăila (Fig. 1) am deosebit un număr de 4 grupe naturale cinegetice cu 2 subgrupe:

Grupa I: iepure – potârniche;

Subgrupa I/1: iepure – potârniche + căprior;

Grupa II: iepure – căprior;

Subgrupa II/1: iepure – căprior + potârniche;

Grupa III: iepure – fazan – potârniche – căprior;

Grupa IV: fazan – iepure – căprior – potârniche.

Suprafețele ocupate de cele 4 grupe cinegetice erau următoarele (% din suprafața județului): I – 83,5%, II – 9,0%, III – 5,5% și IV – 2,0%. Cea mai întinsă suprafață din județ era caracterizată de grupa cinegetică naturală iepure-potârniche. Din analiza efectuată (Tab. 3) reiese că pentru toate speciile predomină categoriile 2 și 3, deci cu efective nu prea mari.

Dintre cele 4 specii care formează grupele și subgrupele cinegetice la nivelul anului 1969, două specii sunt mamifere și două păsări.

Iepurele și potârnichele aveau atunci cea mai mare importanță cinegetică. Deși căpriorul era observat pe 19 fonduri cinegetice (40% din numărul lor total), totuși, mărimea populațiilor era redusă, iar fazanul fusese colonizat doar pe 4 fonduri (Colțea, Viișoara, Spiru Haret și Valea Cânepii).

Menționăm și faptul că, în anul 1966, cei mai mulți iepuri s-au vânat la: Scorțaru Vechi (580 ex.), Romanu (500 ex.), Urleasca (350 ex.), Oprișenești (350 ex.), Brăilița (340 ex.), Jirlău (330 ex.) și Valea Cânepii (290 ex.), iar cele mai multe vulpi la Viișoara (30 ex.), Însurăței (30 ex.) și Șuțești (27 ex.).

Harta cinegetică a județului Brăila în anul 2003

La nivelul acestui an, teritoriul județului Brăila era împărțit într-un număr de 50 fonduri cinegetice, din care 12 erau în administrarea ocoalelor silvice Brăila, Lacu Sărat și Ianca (încadrate atunci Direcției Silvice Slobozia), iar 38 de fonduri cinegetice aparțineau diferitelor asociații de vânatoare și pescuit din Brăila, București și Brașov.

Cel mai extins este fondul Frecăței (15100 ha) din sud-estul județului, dar încă două fonduri mari (Măxineni – 14400 ha și Șuțești – 14800 ha) se află în partea de nord-vest a județului. Cel mai restrâns este fondul Muchea care are numai 5100 ha.

Utilizând aceeași metodologie ca și pentru anul 1969, am evidențiat în anul 2003, un număr de 6 grupe cinegetice cu 7 subgrupe (Fig. 2) astfel:

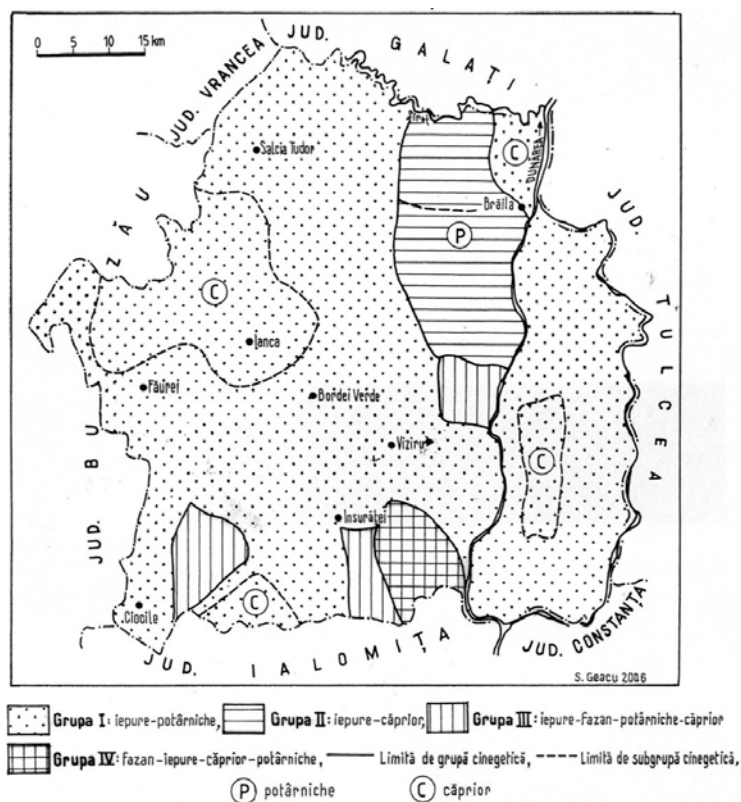
Grupa I: iepure – potârniche;

Subgrupa I/1: iepure – potârniche + căprior;

Subgrupa I/2: iepure – potârniche + căprior și fazan;

- Subgrupa I/3: iepure – potârniche + fazan și căprior;
- Grupa II: iepure – fazan;
- Subgrupa II/1: iepure – fazan + potârniche;
- Subgrupa II/2: iepure – fazan + căprior;
- Grupa III: fazan – căprior - mistreț;
- Grupa IV: fazan – iepure – căprior – potârniche - mistreț;
- Grupa V: iepure – fazan – potârniche – căprior;
- Subgrupa V/1: iepure – fazan – potârniche – căprior + mistreț;
- Grupa VI: iepure – fazan – căprior – potârniche;
- Subgrupa VI/1: iepure – fazan – căprior – potârniche + mistreț.

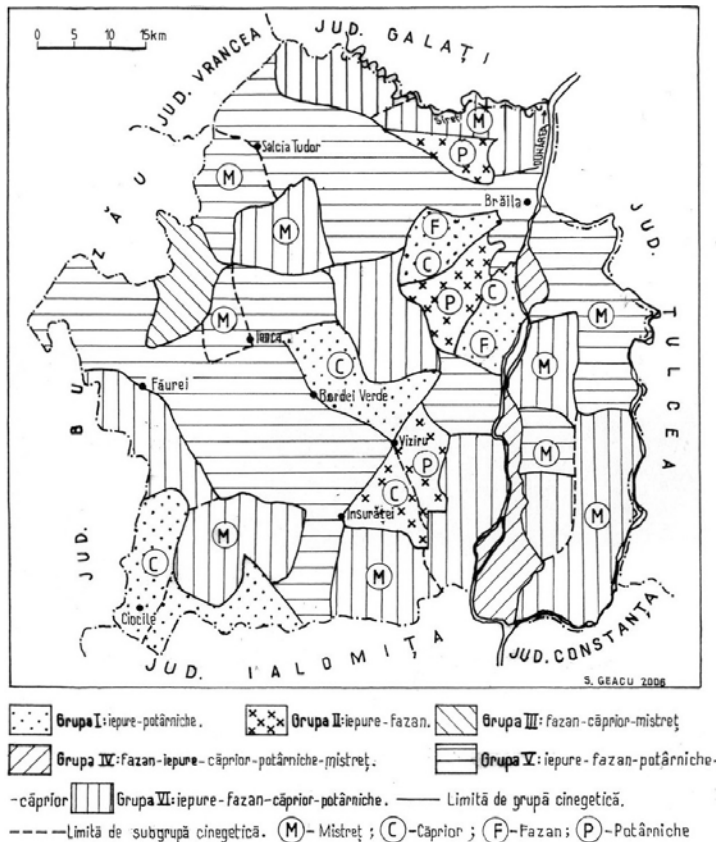
Figura nr. 1 Harta cinegetică a județului Brăila în 1969

Tablelul nr. 3 Numărul de fonduri de vânătoare ocupate de diversele specii de vânat, pe grupe cinegetice și categorii de efective în anul 1969

Grupa	I	I	I	II	II	II	III	III	III	IV	IV	IV
Categoria/Specia	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
Iepure	3	36	1	1	3	-	-	2	1	-	1	-
Căprior	10	1	-	4	-	-	1	1	1	-	1	-
Fazan	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	-
Potârniche	40	-	-	3	-	-	2	-	1	1	-	-

Figura nr. 2 Harta cinegetică a județului Brăila în 2003

Suprafețele ocupate de cele 6 grupe cinegetice (% din suprafața județului) sunt următoarele: I – 13,2%, II – 5,9%, III – 3,7%, IV – 1,4%, V – 42,9%, VI – 32,9%.

Ca și în 1969, și în anul 2003, după cum reiese din Tab. 4, pentru toate speciile predomină covârșitor categoriile 2 și 3 (efective mici și, pe alocuri, mijlocii).

Tabelul nr. 4 Numărul de fonduri de vânătoare ocupate de diversele specii de vânat, pe grupe cinegetice și categorii de efective în anul 2003

Grupa	I	I	I	II	II	II	III	III	III	IV	IV	IV	V	V	V	VI	VI	VI
Categ./Specia	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
Căprior	5	-	-	1	-	-	2	1	-	-	1	-	15	5	-	10	5	-
Mistreț	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	1	-	5	1	-	8	1	-
Iepure	1	6	-	1	3	-	-	-	-	-	1	-	1	18	1	-	15	-
Fazan	2	-	-	4	-	-	-	2	1	-	-	1	15	4	1	9	6	-
Potârniche	7	-	-	3	-	-	-	-	-	1	-	-	18	2	-	15	-	-

Comparativ cu situația existentă în anul 1969, cea din 2003 adaugă la lista speciilor edificatoare de grupe și subgrupe cinegetice doar mistrețul. Dacă iepurele, potârnichea și

căpriorul erau prezente pe aproape toate fondurile de vânătoare, mistrețul era întâlnit doar pe 19 fonduri (38% din numărul lor). Acțiunile de colonizare a fazanului s-au

intensificat în ultimele trei decenii, astfel că, la nivelul anului 2003 acesta era semnalat pe un număr de 45 de fonduri cinegetice.

Dinamica populațiilor principalelor specii de interes cinegetic din județul Brăila în ultima jumătate de secol

Pentru evidențierea acestui aspect am utilizat fișele fondurilor de vânătoare și situațiile evaluărilor vânatului efectuate în primăverile anilor 1957, 1969 și 2003.

Iepurele, vânatul cel mai popular în acest județ are, pe ansamblu, efective în creștere. Astfel, dacă în 1957 efectivul său era de 4480 exemplare (maxim 400 exemplare pe fondul Batogu și 300 exemplare lângă Râmniceleu), în 1969 acestea au crescut de aproape 6,5 ori, ajungând la circa 29000 exemplare, în timp ce în primăvara anului 2003, populația de iepure era apreciată la 47500 exemplare, ceea ce înseamnă mai mult de 10 ori comparativ cu situația din 1957.

La nivelul anului 1957, cei mai mulți iepuri erau pe fondurile cinegetice: Batogu (400 exemplare), Râmniceleu (300 exemplare), Mihai Bravu (280 exemplare) și Romanu (280 exemplare), iar cele mai reduse pe fondurile Stăncuța (40 exemplare), Mărașu (40 exemplare), Brăilița (30 exemplare) și Chiscani (10 exemplare).

În 1969, 1000 și peste 1000 de exemplare de iepuri s-au raportat pe fondurile cinegetice: Bertești (1000), Batogu (1000), Plopu (1000), Colțea (1050), Viișoara (1100 ha), Scorțaru (1100 ex.), Surdila Greci (1150), Brăilița (1400), Valea Cânepii (1490), Romanu (1800). Cele mai mici populații s-au constatat pe fondurile: Stăncuța (400 exemplare), Racovița (450 exemplare), Râmniceleu (500 exemplare) și Jugureanu (525 exemplare).

În luna martie a anului 2003, cei mai mulți iepuri fuseseră constatați la marginea de vest a județului, pe fondul de vânătoare Surdila Greci (2200 exemplare). Iepuri numeroși au mai fost observați atunci pe câmpul de la vest de satul Bordei Verde (fondul cinegetic Perișoru – aproape 2000

exemplare) și la nord-vest de Ianca, pe fondul Dedulești (în jur de 1700 exemplare).

Cei mai puțini iepuri s-au observat în lunca Dunării pe fondurile de vânătoare Tichilești (550 exemplare), Bâsca (520 exemplare) și Blasova (325 exemplare), dar și în câmpie, pe fondurile cinegetice Zăvoaia (475 exemplare) și Tătaru (570 exemplare).

Situația *potârnicii*, pasăre tipică de stepă, s-a mai îmbunătățit oarecum în ultimele 5 decenii. Dacă la mijlocul secolului XX, nu se observaseră decât câteva zeci de exemplare în tot județul (să nu uităm că era o perioadă de frământări în ceea ce privește situația terenurilor, ceea ce implicit nu mai asigura liniștea necesară etc.).

În primăvara anului 1969 s-au observat 1913 exemplare. În acel an, ea lipsea în cea mai mare parte a Bălții Brăilei, pe majoritatea celorlalte fonduri cinegetice fiind observate câte 10-70 exemplare, mai multe fiind evidențiate pe fondurile Scorțaru (100 ex.), Colțea (160 ex.), Dedulești (180 ex.), Făurei (120 ex.) și Valea Cânepii (123 ex.).

În primăvara anului 2003, stocul de potârnică nu crescuse prea mult (2168 ex.), pe majoritatea fondurilor fiind observate 15-60 ex., cele mai multe pe fondurile Pelicanu (220 ex.) aflat la limita cu județul Tulcea, apoi Dedulești (180 ex.) și Tudor Vladimirescu (110 ex.) din nord-estul Câmpiei Brăilei.

Referitor la *căprior* și aici se constată o redresare a mărimii populației în ultima jumătate de secol, de la cele câteva exemplare observate în 1957, efectivul a crescut la 681 ex. în luna martie a anului 1969, pentru ca, până în 2003, să crească de 2,2 ori ajungând la 1503 ex.

Pentru a se reface populația de căprior din Câmpia Brăilei, s-au adus exemplare din alte părți ale țării. De exemplu, în 1952, s-a constituit un țarc de colonizare în pădurea Șuțești, unde s-au adus 3 exemplare în anul 1953 și 4 exemplare în anul următor. Acestea înmulțindu-se au fost, ulterior, lăsate libere. În anul 1962, un număr de 32 exemplare s-au adus în Câmpia Brăilei din fosta regiune Ploiești, iar în anul următor, 24 de căpriori din fosta regiune Bacău.

În anul 1969, căprior nu a fost observat pe fondurile de vânătoare: Chiscani, Brăila, Tudor Vladimirescu, Cotu Lung, Tăturu, Șuțești, Racovița, Făurei, Jirlău, Dedulești, Urleasca, Viișoara, Spiru Haret, Valea Cânepii, Fundu Mare, Brăilița și Romanu; anterior acestei date cele mai multe exemplare erau semnalate pe fondurile de la Șuțești (27), Spiru Haret (46), Viișoara (58) și Brăilița (80). De altfel, în anul 1969, s-au introdus căpriorul și fazanul în pădurile Bertești și Colțea.

În primăvara anului 2003, căpriorul a fost observat pe întreg cuprinsul județului. Câteva exemplare au fost observate pe fondurile cinegetice Vâlcu (5 ex.), Brăila (6 ex.) și Tăturu (7 ex.), cele mai multe fiind constatate în extremitățile județului – cea de sud-est (175 ex. pe fondul Mărașu) și cea de nord-vest (62 ex. pe fondul Racovița).

Fazanul a început a fi colonizat după 1960, astfel încât, în 1969, efectivul său ajunsese la 3050 ex. în cele 4 areale unde fusese introdus. În 1969-1970, această pasăre s-a introdus în pădurile Viișoara și Colțea. În 2003, numărul fazanilor crescuse de peste 3 ori, ajungând la 9436 exemplare. Cei mai numeroși sunt în lunca Buzăului la Ibrianu (1130 ex.) și în arealul Frecăței-Pelicanu (1500 ex.) aflat la marginea de est a Bălții Brăilei. Cei mai puțin fazani sunt pe fondurile Zăvoaia (20 ex.), Tichilești (25 ex.) și Perișoru-Bordei Verde (28 ex.).

Puține exemplare de *mistreț* s-au constatat în primăvara anului 1957 (în Balta Mică a Brăilei, la Cotu Lung pe Siret și la Șuțești pe Buzău). Ulterior, în anii 1962-1966, s-a semnalat o creștere a populației acestei specii în lunca Siretului, unele exemplare fiind migrate din pădurile sectorului mijlociu al cursului Siretului și din Munții Vrancei. De exemplu, numai în vara anului 1967, la Corbu Vechi, în pădurile de luncă și terenurile agricole vecine s-au observat mai mult de 10 scroafe cu 70-80 purcei. În luna martie 2003, efectivul acestei specii număra 256 ex., populațiile mai mari fiind cantonate în regiunile de luncă: 62 ex. la Ibrianu, 35 ex. la Șuțești și 30 ex. la Ostroavele.

Specii cu valoare cinegetică secundară

Amintim, mai jos, și date despre alte specii, de interes cinegetic mai restrâns.

Vulpile, sunt prezente pe întreg teritoriul județului. Astfel, în 1957 s-au „recenzat” circa 550 ex., cele mai multe (aproximativ câte 30 ex.) în zonele Șuțești, Râmniceleu, Cotu Lung, Romanu, Scorțaru Vechi, Traian, Osmanu și Plopu. În primăvara anului 1969 s-au semnalat circa 385 ex. (cele mai multe, câte 20 ex., pe fondurile de vânătoare Dedulești și Valea Cânepii), iar în cea a anului 2003 – 590 ex. (cele mai multe, 70 ex., în zona Pelicanu-Frecăței din estul Bălții Brăilei).

Viezurele este o specie rară în județul Brăila (26 ex. în 1969, cu deosebire în lunca Buzăului – nord de Făurei, Jirlău, Vișani). În 1974 s-au constatat mai multe exemplare în zona Șuțești, iar în anul 2003 au fost semnalate 96 ex., cu deosebire în Balta Brăilei.

În creștere sunt populațiile *dihorului* și *nevăstuicii*.

La nivelul anului 2003, în ecosistemele județului s-a semnalat și prezența a 68 de exemplare de *pisică sălbatică* (în 1974 câteva exemplare s-au zărit la sud-est de Stăncuța și în pădurile din lunca Buzăului aflate la nord de Făurei). Prezența *vidrei* este certă în Balta Mică a Brăilei (în 1965-1966 se observaseră aici circa 130 de exemplare, din care 10 au fost vâdate).

Câinele enot, *șacalul* și *bizamul* sunt câteva specii care au pătruns în mod natural în fauna județului. În 1953 s-a împușcat primul exemplar de câine enot lângă Brăila, în 1973 s-a observat un exemplar lângă Jugureanu, iar în anul 2003 s-au observat 7 exemplare în tot județul (5 lângă Ibrianu și 2 în apropiere de Mărașu). Bizamul a apărut în județ după 1958 (în 1967 ajunseseră până la lacul Jirlău unde erau 10 exemplare), astfel că în anul 1969 s-a raportat prezența a circa 1430 ex. (pătrunsese pe văile Dunării, Siretului și Buzăului). Excesul de umiditate din anii 1969-1973 a favorizat extinderea bizamului și pe valea Călmățuiului, până la vest de Jugureanu. Începând cu anul 1999,

pătrunderea șacalului este evidentă pe teritoriul județului, astfel că în 2003 s-au semnalat 56 ex. pe fondurile de vânătoare Tufești, Filipești, Ibrianu, Jirlău, Șuțești, Pelicani. Cele mai multe exemplare au fost semnalate în vecinătatea comunei Frecăței (circa 30 de exemplare).

Ultimele exemplare de *lup*, s-au semnalat în anul 1957 în apropiere de Făurei (5 ex.) și în pădurea Bertești (4 ex.).

Referitor la *dropie*, ultimele areale mai mari din care a dispărut (în intervalul 1956-1970) au fost Salcia Tudor și Zăvoaia-Dudești-Însurăței. În anul 1965 s-au observat 5 dropii nu departe de Scorțaru Vechi, în anul următor 15 exemplare pe câmpurile din apropierea localităților Colțea, Însurăței și Valea Cânepii, iar în 1969, s-au semnalat circa 20 de dropii în tot județul, ultimele 3 exemplare de dropie fiind zărite, în anul 1973, pe teritoriul comunei Cireșu.

Concluzii:

Grupele și subgrupele cinegetice delimitate s-au constituit în timp atât din specii autohtone, dar și din specii colonizate.

Dinamica populațiilor de animale este o consecință a intervenției omului în peisajul geografic. Dacă în 1969 am delimitat 4 grupe cinegetice cu două subgrupe cinegetice, în anul 2003 am deosebit 6 grupe cinegetice cu 7 subgrupe cinegetice.

Speciile faunistice de interes cinegetic constituie un component al capitalului natural. Efectivele unora dintre acestea au crescut ca urmare a acțiunilor de îngrijire, asigurarea hranei, vânat rațional și restricționat (doar în anumite perioade de timp).

În ultima jumătate de secol pe teritoriul județului și-au făcut apariția noi specii de păsări și mamifere. Astfel, prezența fazanului este un rezultat al colonizării, în timp ce câinele enot, bizamul (care au migrat pe direcția nord-est) și șacalul (dinspre sud-est), au pătruns în mod natural.

Rezumat:

GRUPELE ȘI SUBGRUPELE CINEGETICE DIN JUDEȚUL BRĂILA

Cunoașterea îndeaproape a comunităților de animale este de o mare importanță, atât din punct de vedere științific, cât și practic. Județul Brăila era împărțit în grupe și subgrupe de vânătoare în funcție de numărul de specimene observate pe fondurile de vânătoare în 1969 și 2003. Grupele și subgrupele, atunci delimitate, au evoluat în timp cu specii autohtone, dar și colonizate. Dinamica populațiilor de animale este influențată de intervențiile omului în peisajul geografic. Dacă în 1969 au fost observate patru grupe cu două subgrupe, în 2003 au putut fi distinse un număr de șase grupe cu șapte subgrupe. Speciile cinegetice reprezintă o componentă faunistică și zoogeografică importantă a capitalului natural.

Bibliografie:

- ALBU D. (1993), *Rezervații naturale, zone protejate și monumente ale naturii din ținuturile Brăilei*, Ed. Alma, Galați.
- BUNESCU A., DRUGESCU C. (1970), Harta cinegetică a Banatului, *Studii și Cercetări de Geologie, Geofizică și Geografie. Seria Geografie*, tom XVII, nr. 2, București.
- CÂNDEA M. (1980), Necesitatea ocrotirii și conservării naturii în județul Brăila, *Istros*, vol. I, Brăila.
- DAVID V. (1994), Fondul forestier al județului Brăila, *Istros*, vol. VII, Brăila.
- DRUGESCU C. (1969), Grupele și subgrupele cinegetice din Oltenia, *Revista Pădurilor*, tom 84, nr. 3, București.
- GĂȘTESCU P., GRUESCU I. (1973), *Județul Brăila*, Editura Academiei R.S.R., București.
- GEACU S. (2005), Un mamifer din estul Asiei în fauna României – enotul (*Nyctereutes procyonoides*), *Analele Universității Hyperion, Seria Geografie*, tom II, București.
- IACOB Gh. (1982), Considerații geografice privind amenajarea complexă și utilizarea

- actuală a terenului din Balta Brăilei, *Terra*, tom XIV, nr. 4, București.
- IANA S., POSEA A., BĂLĂUȚĂ L. (1976), Sur les perturbations et la protection des animaux dans les écosystèmes de sud-est de la Roumanie, *Revue Roumaine de Géologie, Géophysique et Géographie, Série de Géographie*, tom 20, București.
- MICULESCU N. (1968), Mistreții din lunca Siretului, *Vânătorul și Pescarul Sportiv*, nr. 4, București.
- ONEA N. (2001), Caracterizarea ecologică a Insulei Mici a Brăilei, *Analele Brăilei*, vol. IV, Brăila.
- POPESCU C. (1959), Principalele grupe cinegetice din raza Direcției Silvice Oradea (II), *Revista Pădurilor*, tom LXXIV, nr. 1, București.
- *** (1986), Harta topoclimatică, hidrogeografică și geomorfologică a României la scara 1:200.000, *Foaia Brăila*, Arh. Institutului de Geografie, București.
- *** (1992), *Atlasul cadastrului apelor din România*, Aquaproiect, București.
- *** (1957-2003), *Fișele fondurilor de vânătoare din județul Brăila*.
- *** (2004), *Anuarul Statistic al României*, I.N.S., București.